

Christina bleef, over de leuning der brug gebogen, stilstaan. (Blz. 103.)

— Hoe is het mogelijk ? Gij, eene slavin ?

— Eene vrijgelatene van Nicodemus...

— Van den man, die soms met Seneca over filosofische vraagstukken spreekt ?

— Juist, van denzelfde.

Een storm van toejuichingen barstte los.

— Prachtig ! Prachtig ! juichte de menigte vol geestdrift. Leve Cyrus, de lieveling der goden !

Het onvolprezen meesterstuk van den toovenaar was vertoond zonder dat Nero er iets van gemerkt had.

Hij stond daar, onbewegelijk. In sprakeloze bewondering staarde hij het jonge meisje aan, en bestudeerde als in een droom, de betoverende liefelijkheid van haar gelaat. Wie onder al de senatorische vrouwen en meisjes kon naast deze bekoorlijke aanminnigheid bestaan ? Niemand, zelfs Poppea Sabina niet, Otho's jeugdige gemalin, hoewel geheel Rome in verrukking was over hare schoonheid...

En dan Octavia, de toekomstige Keizerin ! Ja, van het standpunt eens beeldhouwers beschouwd, mocht Octavia volmaakt zijn, hou-

ding en gebaren waardig en vorstelijk, maar hoe koel, hoe afgemeten, hoe levensloos scheen dit alles, vergeleken met de innemende bevalligheid dezer slavin!

— Onmogelijk, betuigde de Keizer andermaal. Wat beweert Christina te zijn?

— Eene vrijgelatene!

— Een heerlijk wezen, fluisterde Nero, haar hartstochtelijk de hand drukkend. Kind, gij weet zelf niet, hoe onuitsprekelijk schoon gij zijt!

— Heer, gij maakt mij verlegen. Zie, ik weet wel, de grooten der aarde houden er van met arme alleenstaande meisjes te schertsen. Maar van den edelen redder van Paul, had ik niet verwacht dat hij den spot met mij zou drijven...

— Ik den spot met u drijven? Op de handen zou ik u willen dragen als eene zuster. Ik benijd Paul, zooals een doode de levenden benijden moet. Als gij het goed vindt, lief meisje, dan zullen wij in dit gedrang blijven staan; daarginds bij den uitgang let niemand op ons, nu ik heb u nog zooveel te zeggen!

Zij volgde hem zwijgend.

— Zoo waar ik leef, die gedachte laat mij niet los, vervolgde hij op innigen toon. Paul! O, wie met hem ruilen mocht!

— Nu begin ik toch weer te gelooven, dat gij met mij spot! Gij, de almachtige Keizer en Paul! Welk eene gapende kloof ligt daartusschen...

— Zeker, maar in mijn nadeel! Paul heeft het benijdenswaardige recht, u op het voorhoofd te mogen kussen.

— Ik kus Paul niet, hernam het meisje bevestigend.

— Wat? Uw eigen broeder?...

— Dat is hij volstrekt niet, met uw welnemen!

— Maar gij hebt toch om genade gevraagd voor uwen broeder...

— Ja, heer, in den zin van de Nazareensche leer. Volgens haar is ieder, die een menschelijk aangezicht heeft, mijn broeder.

— Dan hebt gij mij eigenlijk gefopt...

— Waarlijk niet, heer! Vraag gerust aan een der onzen of ik u heb willen bedriegen.

Wij noemen elkander ook in het dagelijksch verkeer broeders en zusters, omdat wij iederen scheidsmuur, die, in de oogen des volks, tusschen ons zou moeten oprijzen, eenvoudig als niet bestaande beschouwen. Wij noemen elkander zoo, al is de eene een slaaf, de andere een ridder; want menschen zijn wij door onze geboorte, slaven, ridders en senatoren alleen door toeval, zoo al niet door wreedheid en ongerechtigheid van vroegere geslachten...

Met schitterende oogen keek de Cesar haar aan.

— Meisje, fluisterde hij, buiten zich zelven gebracht door hare echt vrouwelijke innemendheid, gij zijt een lentebloesem en spreekt woorden vol wijsheid. Wat gij gezegd hebt, is niet meer en niet minder dan de diepste kern van de philosophie, waarmee Seneca mij heeft opgevoed. Gij beschaamt mij. Ik meende met mijne wereldbeschouwing ver boven de besten mijner tijdgenooten te staan en nu ontmoet ik hier eene nauwelijks volwassen jonkvrouw, die hetzelfde gevoelt, ja, die helderder en beter uitdrukt dan mijn bewonderde meesters. Droom ik misschien? Zijn Plato en Socrates met den strengen Zeno ineengesmolten, opdat dit goddelijk drietal herleven zou in de gestalte van een jong meisje?

Terwijl de Keizer, blakend van geestdrift, deze woorden uitte, straalde zijn gelaat van een gloed, die uitdrukking en gebaren op zonderlinge wijze adelde. Zijne donkere oogen rustten onafgebroken op Christina's diepe kijkers.

Om de volle, met het eerste dons bedekte lippen, speelde een zóó welsprekende trek, dat zelfs een ongeoefende er zich niet in vergissen kon.

En ongeoefende oogen waren het niet, die daar tusschen het menschengewoel den Imperator gadesloegen, hoe verschillend de gang hunner opvoeding en ontwikkeling ook zijn mocht.

Tigellinus, de sluwe, levenslustige wereldling, volgde het tooneel tusschen den Keizer en het hoogblozende meisje, met het welbehagen, dat de leermeester gevoelt, wanneer hij ziet, dat de uitgestrooide zaadkorrels wortel

schieten. Claudius Nero scheen op weg te zijn om den hoogwijzen Seneca voor een ezel te gaan houden, en dat wat tot nu toe uitzondering was geweest, tot richtsnoer van zijne daden te willen maken. Voorloopig had Tigellinus alle mogelijke redenen, om over deze wending naar het Marsveld tevreden, bijzonder tevreden te zijn zelfs, want Claudius Nero toonde zich boven alle verwachtingen leerszaam, waarlijk boven alle verwachtingen!...

Het tweede oogenpaar, dat ongemerkt op den Keizer en zijne jeugdige gezellin bleef rusten, behoorde aan Nicodemus. Door zijn spionnen en luisteraars was hij te weten gekomen, waarmee Tigellinus en Nero den tijd tusschen de beide maaltijden dachten door te brengen.

Oogenblikkelijk had hij zich met Christina naar het Marsveld gespoed, en toen hij den Keizer gewaar werd, trok hij zich ijlings terug, al het overige met vol vertrouwen aan Christina overlatende.

Nicodemus was een zonderlinge kristen, zooals wij zullen zien. Hij had Christina van een hoop slavenhandelaars gekocht en zonder te weten wie het meisje was, bemerkte hij aldra dat zij de leering van Jesus-Christus toebehoorde. Hij schonk haar de vrijheid. Christina verwierf in de kringen der Nazareners eene zekere beroemdheid wegens den uitstekenden uitslag van ieder door haar ondernomen bekeeringswerk. De aanhangers, die zij voor de leer van Christus gewonnen had, waren bij dozijnen te tellen. Zoo had dan de nimmer rustende, volijverige Nicodemus besloten, het groote, schijnbaar onbereikbare doel, dat hij zich had voorgesteld, te naderen niet enkel door Seneca's tusschenkomst, maar onmiddellijk, en Christina, de onweerstaanbare profetes, driestweg binnen Nero's gezichtskring te brengen.

Eertijds eigenaar van eene groote handelszaak, was Nicodemus op eene reis naar het Oosten, met de Nazareners in aanraking gekomen; de dood van een zeer geliefden zoon maakte zijn naar troost zoekend hart dubbel vatbaar voor de goddelijke waarheden van het Christendom, en toen het geloof hem geleerd

had de bittere smart te dragen en te overwinnen, brandde hij van verlangen om aan dit geneesmiddel van alle droefenis de zege te helpen behalen over de dwaalleer van den Romeinschen Staat.

Ten volle vertrouwd met de filosofie van Seneca, dien hij in vroeger jaren vaak door finantiële diensten aan zich verplicht had, kwam hij met blijdschap tot de ontdekking van de overeenkomst tusschen de leer van Jesus en het wereldverachtende stoïcismus, en dit deed hem de vermetelde hoop opvatten, dat hij, met verstandig overleg, Seneca's discipel misschien tot een volgeling van den timmermanszoon uit Nazareth zou kunnen maken.

Christina was in zijn oog als geschapen om hem als middel te dienen tot bereiking van zijn doel, niet alleen omdat zij zoo warm en innig uit de volheid van haar hart spreken kon, maar ook, al wilde hij het zich zelve ternauwernood bekennen, omdat zij een toonbeeld was van echt vrouwelijke bekoorlijkheid.

Zij zou op Nero's ziel, misschien op zijn hart invloed verkrijgen en wat zou het schaden indien het eeuwig zalmakend geloof eens bij uitzondering werd voortgedragen op de vleugelen van de aardse, ras voorbijgaande liefde?

Christina wist immers wat zij aan zich zelve verplicht was. Zij zou kracht genoeg hebben om desnoods op het allerlaatste oogenblik zichzelf te redden uit de kokende branding...

Dit trachtte Nicodemus zich zelve diets te maken.

In werkelijkheid, misschien zonder dat hij het zelf recht wist, had hij gezegd:

— En al ging dit ééne lam nu eens verloren, haar verderf zou der geheele kudde tot heil worden.

De verblinde vergat, dat uit het lage en booze nimmer iets goeds kan voortkomen: zijn hartstochtelijke ijver voor de goede zaak, had zijn oordeel verduisterd en deed hem de dingen uit een geheel verkeerd oogpunt beschouwen.

Achter den breeden rug van een forsgebouwde Chamaaf verscholen, merkte hij met

onverholen blijdschap de snel toenemende vertrouwelijkheid op, waarmede het gesprek tusschen Claudius Nero en zijne vrijgelatene scheen gevoerd te worden. Alles liep beter van stapel dan hij had durven verwachten.

Uit het gelaat van den Imperator sprak niets van de schertsende luchthartigheid, waardoor het aanknoopen van dergelijke betrekkingen met schoonheden van lagen stand gewoonlijk gekenmerkt wordt, maar des te meer bewondering, sympathie en bijna schuchtere vereering. Indien Christina het maar verstandig aanlegde, zou zij het hart van dezen edelgezinden jongeling kneden als was.

Het onderhoud tusschen Nero en de bevalige vrijgelatene had reeds eenigen tijd voortgeduurd. Plotseling, als door zijne aandoeningen overweldigd, greep de Keizer de beide handen van het jonge meisje en drukte die aan zijne borst.

— Christina, sprak hij, gij hebt mij betooverd met de zoete melodie uwer woorden, met de uitdrukking van uwe prachtige, verstandige oogen... Wat gij zoo vluchtig hebt aangeduid, roept de gewichtigste, de meestomvattende gedachten in mij wakker. Laat ons vrienden worden, Christina, ware, oprechte vrienden! Nu eerst begrijp ik wat ik onlangs in de gedichten van den jongen Lucanus gelezen heb: dat iedere openbaring tot ons komt door de vrouw. Gij, bekoorlijke Christina, hebt den reinen en krachtigen wil: ik echter heb de macht. Ik behoef de hand slechts op te heffen en in het wereldrijk veranderen de dingen gelijk speelgoed, dat wij hier zien onder den tooverstaf van Cyrus. Wanneer wij moedig pal staan en elkander steunen, gij en ik... Wat zijt gij toch bekoorlijk, zoo heerlijk schoon en innemend!

Met teederheid kuste hij het hoog blozend voor hem staande meisje de vingertoppen. Zacht maakte zij hare handen los, bijna nog meer door de kracht van haar smeekenden blik dan met geweld.

— Kom mij in het paleis bezoeken, vervolgde Nero. Deze ring zal u ten allen tijde vrijen toegang verschaffen. Seneca moet u leeren

kennen. Mij dunkt, dat gij de groote vraagstukken van het Nazarenendom beter en dieper opvat dan Nicodemus. Wilt gij dat doen, Christina?

Hij had zijn zegelring van den vinger getrokken en bood haar die aan in de houding van een bruidegom, die zijne bruid eene roos aanbiedt.

— Heb dank, heer, stamelde Christina verlegen, maar eene inwendige stem zegt mij, dat ik dit kleinood niet mag aannemen; evenmin als het mij past den drempel van den hofburcht te overschrijden...

— Dwaasheid! Indien de Cesar zelf het verlangt? Of zijt gij bevreesd voor uw goeden naam? Het is zoo; de tong des lasteraars weert zich te ijverig naarmate het voorwerp van haar haat reiner en schooner is. Kom dus altijd in gezelschap van Nicodemus.

— Misschien, heer...

— Waarom zegt gij niet zonder omwegen « ja »? Is het geen beschikking van het lot, dat wij elkander hier ten tweeden male ontmoeten, terwijl gij eerst enkele dagen geleden mijn weg gekruischt en mijne ziel met sympathie vervuld hebt?

Een donkere blos bedekte Christina's gelaat. Als in diepe schaamte, boog zij zwijgend het hoofd.

— Gij komt dus zeker? herhaalde de Keizer dringend.

— Ik zal zien of ik het wagen durf.

— Waarom die blos, Christina? Zie ik er dan uit alsof ik iets kwaads tegen u in den zin had? Gij moet mijne zuster zijn, mijne lieve zuster worden. Begrijpt gij wel goed wat ik zeg, Christina? Nero wil u de broederhand reiken, Nero, om wiens gunst koningen zich in het stof werpen!

— O, ik weet wat deze gunst waard is, sprak zij ernstig.

Er klonk eene zoo blijde, diepe overtuiging uit hare stem, dat Nero er opnieuw door betooverd werd.

— Het blijft er dus bij, verrukkelijk kind! Welk een heerlijke inval van Tigellinus, mij nu juist naar het Marsveld te lokken! Geen

schatten ter wereld kunnen hem dat vergelden! Hij is een loshoofd, hij leeft slechts voor het oogenblik en met nadenken houdt hij zich weinig op, maar toch heeft hij mij meer gegeven dan Seneca met al zijne wijsheid.

Daverende toejuichingen en terstond daarna het geschetter der fanfaren bewezen dat de voorstelling geeindigd was.

— Heer, fluisterde Christina, toen Nero aanstalten maakte om haar naar den uitgang te vergezellen, indien gij het wel met mij meent, laat mij dan nu alleen. Ik mocht eens herkend worden, ach, gij weet niet hoe liefdeloos en

kleingeestig het over mij gevelde oordeel zou wezen!

— Goed, Christina, gij ziet, dat ik u nu reeds gehoorzaam als een slaaf. Maar den ring moet gij aannemen; ik verzoek het u dringend!

— Welnu dan... stamelde zij diep bewogen.

De zwaren gouden band gleed haar over den middenvinger en paste alsof hij voor haar gemaakt was. Een zonderlinge gewaarwording be kroop haar, half blijdschap, half smart bijna en een voorgevoel van naderend onheil. Het was haar als droeg zij een keten, die geen macht ter wereld weer zou kunnen verbreken.

HOOFTSTUK XIII

DE VERDWIJNING VAN CHRISTINA

Zoo snel mogelijk baande het meisje zich een weg door de menigte, en trad naar buiten zonder Nicodemus haar heengaan bemerkt had.

Zij gevoelde eene onverklaarbare, maar dringende behoefte om met de indrukken van dit gewichtige uur alleen te wezen.

Wanneer zij zich voorstelde hoe haar meester haar uithooren, hoe hij ieder woord dat de Keizer tot haar gesproken had, een-, twee-, driemaal uit een ander oogpunt beschouwen zou, be kroop haar een onuitsprekelijke angst. Het was haar alsof eene ongewijde, gevoellooze hand hare kastbaarste schatten zou aanraken.

Eer dit geschiedde, wilde zij ten minste nog eene korte pooze gelukkig zijn; zij wilde ongestoord genieten van hetgeen zij doorleefd had en genoegzame kalmte trachten te verkrijgen om de zeker tallooze vragen van Nicodemus met de noodige bedaardheid te kunnen beantwoorden.

Bijna een half uur wandelde zij zoo langs de meest afgelegene paden van het Marsveld, van tijd tot tijd een schuchteren blik slaande op het kleinoord, dat zij aan den vinger droeg. Een ring met het zegel van den Imperator,

haar door den geweldige zelve geschonken, het was haar als een droom.

Zou het ook een sprookje zijn uit den alouden Pelagischen tijd? Toenmaals daalden de Uranionen, door hemelsch licht omgeven, tot de dochteren der menschen neder en legden hunne bliksemschichten aan de voeten der herdermeisjes van den berg Oeta neer. Maar hier in het ware, werkelijke Rome, dat van het waarlijk niet sprookjesachtig wapengekletter der Pretorianen dreunde, hier aan het Tiberstrand, waar alles zoo frisch, zoo levend was, zij kon het bijna niet vatten!

Hare blikken dwaalden naar de geduchte reuzenstad... In weerwil van den helderen Octoberdag, was de zuiderlijke horizon met een dichten, roodachtigen nevel bedekt.

In de verte verhieven zich de tempels en het Capitool in den stralenden zonneschijn; rechts daarvan de torens van het Palatium, de woonplaats van den jeugdigen heerscher, die over deze onafzienbare huizenzee, over Italië, over de geheele wereld zijn scepter zwaaid, en toch met haar, de slavin, zoo innig, zoo liefderijk, zoo boven alle beschrijving vertrouwelijk gesproken had.

Zij zuchtte.

— Ware hij maar een van de ellendige sla-

ven, die daar ginds met zooveel moeite bouwsteenen aandragen! dacht zij bedroefd. Al wat ik bezit zou ik willen geven om hem los te koopen, jaren lang zou ik willen zorgen en werken, om het noodige bijeen te verzamelen, en dan...

Zij sloot de oogen.

Eensklaps vernam zij eene stem, die haar zacht bij den naam riep.

Opziende, werd zij een omstreeks veertigjarig, deftig gekleed man gewaar. De half toegeknepen oogen deden blijkbaar hun best vriendelijk en beleefd te schijnen; om den scherpbesneden mond speelde een zegepralend glimlachje.

Christina moest een kreet van schrik onderdrukken. Zij herkende in den man den gunsteling van Agrippina, den moordenaar van Messalina: Pallas, den vrijgelatene van Keizer Claudius.

Zij wilde zich haastig verwijderen, maar hij hield haar met de hand tegen en sprak haar toe:

— Christina, hoe wandelt gij hier alleen, mag een oude vriend u tot geleide verstrekken... O, voegde hij er bij toen het meisje haar gelaat met den witten mantel wilde bedekken, vrees niets, ik ben het, ik, Pallas.

— Pallas! riep zij verschrikt, alsof haar geweten niet juist was... Pallas, wat wilt gij van mij?

— Christina, antwoordde de krijgsman, gij weet het hoe ik steeds naar uw bijzijn trachtte... toen men uw dood aankondigde, was ik als radeloos en op het ziekbed, waar ik zoolang met den dood worstelde, had ik van smart willen sterven...

Hoe groot waren mijn verwondering en vreugde, toen ik u vóór weinige stonden op het Marsveld herkende, Christina, gij zijt thans alleen in 't onmetelijke Rome, wanneer de trawanten van Agrippina u herkennen zoo zal men u in de arena voor de wilde dieren werpen... gij hebt een steun nodig... en ik... ik... O, wat schijnt me de wereld eenzaam en verlaten... gij... gij... Christina zijt het mikpunt te midden van deze altijd haastende en jagende wereldstad...

— Waarom zegt gij mij dat?

— Waarom? Begrijpt gij dan niet? Omdat ik u bemin, Christina; ik smeeke de goden dat zij uw hart te mijnen gunste mogen stemmen.

— Dan zult gij tevergeefs smeeken, barstte het meisje uit. Ik kan niet beminnen. Mijn hart en ziel zijn van die dwaasheden afkeerig.

— Noemt gij dwaasheid, wat de schoonste, ja, de eenigste bloesem des levens is? Christina! Christina! Wat durft gij daar zeggen? Gij niet beminnen?... Gij...

— Ik kan niet beminnen, herhaalde zij met iets weemoedigs in hare stem. En al kon ik het, denkt gij, dat ik mij zou wegwerpen?

— Wegwerpen? Is dan de liefde van Pallas onteerend en schandelijk?...

— Ik veracht eene verheffing, die in waarheid niets dan vernedering is. Ik veracht haar: niet alleen omdat ik van nature een onoverwinnelijken afkeer heb van dergelijke misstappen, maar vooral omdat Jesus van Nazareth, dien ik aanhang met hart en ziel, ons geleerd heeft deugdzaam te zijn en rein in handel en wandel.

Pallas zweeg eenige oogenblikken ging toen aarzelend voort:

— Christina! op een toon waarin onuitsprekelijken weemoed lag besloten, Christina, indien gij wist wat er in mijn hart omgaat, indien gij beseft hoezeer ik u vroeger vereerde, gij waart toen de meesteres, almachtig, en Pallas dierf niet spreken, niet zeggen wat vuur in hem brandde... gij waart het licht dat een gullen glans over mijn bestaan wierp, gij waart de koesterende zonne, die opstraalde en verwarmde in den duistersten hoek van Rome. Vlug als een ree bewoogt gij u over de marmere steenen; gij spraakt met de slaven en gaaft iedereen een vriendelijk woord; gij besproeidet de rozen rondom het paleis en strooidet graan en broodkruimels voor de duiven, die op uw schouders zich neerzetten en u op de rozeroode lippen kusten; zelfs gundet gij een straal van licht, dat u omzweeft, aan den ouden hond die half verlamd en van iedereen verlaten bij de fontein lag en kwispelstaartend tot u opzag... Ah, hoe gelukkig ware ik geweest in plaats der duiven te zijn, hoe zeer be-

nijdde ik den hond, die uw liefkoozingen ontving... Maar wat scheelt u?...

— Niets, niets, stamelde het meisje. Eene dwaze gedachte, eene herinnering...

Alsof het haar voor de oogen duizelde, had zij de handen tegen het gelaat gedrukt. Nu zij begon te beseffen, dat Pallas over echte, waarachtige liefde sprak, rees plotseling een beeld voor haar op, zoo tastbaar, zoo duidelijk, dat zij het wel had willen uitschreeuwen: het beeld van den Keizer, zooals hij haar voor de eerste maal zeide, dat hij haar bewonderde. En terwijl zij dat beeld aanschouwde, overviel haar een gevoel van angst, van smart, dat toch weer zoo verbijsterd zoet was, dat zij zich bijna niet kon beheerschen.

Toen zij zich eenigszins hersteld had, vervolgde Pallas.

— Ik wil niet hopen, dat het mijne woorden waren, die u zoo deden ontstellen. Ben ik te haastig geweest? Maar op mijne jaren heeft men geen tijd om weken en maanden te wachten. Oprecht gesproken: Pallas, de vertrouwde der Keizerin, wenscht u tot vrouw. Verstaat gij mij, Christina? Tot wettige echtgenoot! Wat is uw antwoord?

— Dat ik hem dankbaar ben, fluisterde zij, en dat ik hem smEEK mij te vergeven, wanneer ik in weerwil van alles « neen » zeg.

— Zijt gij ijelhoofdig?

— In het minst niet, heer! Juist omdat ik de dingen zoo helder inzie, heb ik den moed de mij toegedachte eer te weigeren. Een meisje als ik past niet bij den hooggeplaatsten heer...

Hoofdschuddend legde hij de rechterhand op haar schouder en zijn fonkelende blik gleed langs de slanke gestalte, die van ontroering trilde.

— Ik heb u niet lief, hervatte Christina, en zonder liefde uwe vrouw worden zou verraad zijn tegenover u zelven.

Pallas fronste het hoofd. Op een zoo ondubbelzinnige afwijzing had hij volstrekt niet gerekend. Zijne ijdelheid was gekwetst.

— Meisje, begon hij na een oogenblik zwijgens, gij zijt al heel dwaas en onverstandig. Uw kinderachtig aarzelen is even belachelijk

als mijn ongehoord besluit u te trouwen. Maar ik kan niet anders: uwe schoonheid heeft mij betooverd en nu gij weigert te geven, wat gij mij met tranen van dankbaarheid zelve moest aanbieden, nu voel ik nog veel dieper, dat ik in geen geval afstand van u kan doen. Bedenk u goed, Christina! De vertrouwde der Keizerin is niet de eerste de beste; wie het geluk niet moedig bij het kleed grijpt, heeft dikwijls zijn levenlang berouw over dat ééne verzuimde oogenblik. En nu, vaarwel! Daarginds op den rijweg wacht mijn gevolg.

Hij wierp haar een veelbeteekend knikje toe en verdween tusschen de mirtenhagen.

De schemering was intusschen gevallen. Het uur van den avondmaaltijd reeds lang voorbij. De talloze draagstoelen en voetgangers, die zich zoo vroolijk langs de breede paden voortbewogen, waren verdwenen, eene leegte achterlatend, die te meer in het oog viel nu het gloeiend avondrood alles met zijn licht omstraalde.

Christina had de Aelische brug bereikt. Onwillekeurig koos zij het met marmer geplaveide voetpad, liep tot op het midden en bleef daar, over de leuning gebogen, stilstaan.

Hier van dezen hoogsten boog, wierpen zich jaarlijksch honderden in de diepte, levensmoeden, voor wie het aardsch bestaan al zijne waarden verloren had, wanhopenden, wien het voordurend worstelen met het lot hunne kracht had beroofd...

Beneden kabbelden en ruischten de geelachtige golven, geheimzinnig verlokkend. Rijzend en dalend, met de regelmatigheid eener krachtige ademhaling, draaide het water in schuimende kringetjes rond. De eene golf na de andere kwam tusschen de zware steenen pijlers te voorschijn, de eene golf na de andere rolde voort, langzaam wegglijdend, tot zij in de eentonige gelijkvormigheid van den breedten stroom verloren ging.

— Wat doet mij dat goed! fluisterde Christina, het voorhoofd met de hand ondersteunend. Dat komt en gaat, en hoe stormachtig het woelen moge, toch effent alles ten laatste en glijdt kalm en rustig de zee tegemoet...

Nog lang bleef zij peinzend staren op de

plek, waar het water het hoogst tegen het metselwerk sloeg, tot het haar langzamerhand te moede werd alsof de brug met haar en alles wat er zich op bevond, stil en onhoorbaar achterwaarts gleed. Het was een onbeschrijfelijk weldadig gevoel, eene zekere matheid, die na al de doorgestane aandoeningen, de ziel verkwikte gelijk een diepe sluimering het lichaam.

De zon was ondergegaan, toen het meisje zich eindelijk hare verplichtingen herinnerde en den terugweg aannam.

Haastig liep zij in zuidoostelijke richting voort, en bereikte, na veertig minuten gaans, den Vicus Longus, « de Lange straat », die den Viminaalschen heuvel van den Quirinaalschen scheidde.

Tegen de nauw merkbare helling van den Mons Viminalis, stond hier het sierlijk gebouwde, deftige huis van Lucius Nicodemus, die in het vierde geslacht van Lacedemoniërs afstamde, maar naar zeden en gewoonten een volbloed Romein was.

Christina vreesde reeds, dat haar driftige patroon haar zeer ongenadig ontvangen zou, want zij was onbehoorlijk lang uitgebleven en Nicodemus aan de strenge zeden der Nazareners getrouw, had haar nog onlangs beknord, toen zij in het schemeruur met eene der vrouwelijke bedienden aan de poort had gestaan. Het lange wachten kon hem wel ongeduldig hebben gemaakt.

Nicodemus echter wel verre van haar een afkeurend woord te doen hooren, zag haar met stralende oogen aan. Hij had in het atrium op haar gewacht. Dicht bij den ingang kwam hij haar tegemoet en leidde haar zelf naar het peristylum.

In de eetzaal brandden de lampen. Het gezin had reeds twee uren geleden den avondmaaltijd gebruikt: de heer en de vrouw des huizes, eene dochter en zeven voormalige slaven en slavinnen, die allen de vrijheid hadden ontvangen, want de leer des Heilands was zoozeer in tegenspraak met de slavernij, dat zelfs een man zoo streng en vasthoudend als Nicodemus, de staatsinstelling der onvrijheid niet zou hebben willen verdedigen.

Daarenboven waren al deze huisgenooten door hem persoonlijk bekeerd en gedoopt: hij kon dus de boeien, waarvan hij hen door deze handeling geestelijk bevrijdde, niet feitelijk laten voortbestaan.

— Gij zult wel hongerig zijn, sprak hij met bijna vaderlijke bezorgdheid. Daar is Lesbia reeds met hare schotels; zij heeft iets voor u bewaard, Christina; Eet en drink nu eerst en vertel mij dan alles.

Christina zette zich op de uiterste punt van de rustbank, waarop Nicodemus in de half liggende houding zijn maaltijd placht te gebruiken, terwijl het overige tafelgezelschap zich, volgens het gebruik bij de mindere burgerij, met houten stoelen tevreden stelde.

— Eet, eet dan toch! herhaalde hij vriendelijk. Gij zult wel halfdood zijn! Zoo waar, uwe handen zijn ijskoud! Kijk eens, dezen heerlijken Vesuviuswijn heb ik zelf voor u uit den kelder gehaald... die zal u goed doen, Christina... Ik geloof dat gij meer dan vermoeid zijt.

— Dat ben ik ook, sprak zij, en zette haastig den metalen beker aan den mond. Vergeef mij, dat ik niet terstond na afloop van de voorstelling met u naar huis ben gegaan. De omstandigheden... dat plotselinge voorval... de Imperator... o, mijn hoofd duizeld...

— Ik heb niets te vergeven! Integendeel, mompelde Nicodemus. Ik dank u, dat gij het heilige werk met zooveel ijver ter harte neemt. Ik heb gezien hoe de Cesar tegenover u stond. Wanneer gij het verstandig aanlegt, heeft Nicodemus en met hem de groote Galieër, gezegevierd, eer de maan ten tweeden male vol is.

Christina, die slechts met moeite hare zelfbeheersching bewaarde, schudde bedroefd het hoofd.

— Neen, heer! sprak zij somber, vergeef het mij om Jesus Christus wil, maar het kan niet!

— Wat kan niet?

— Dat ik... dat ik keizer Nero bekeeren zou!

— Gij hebt hem reeds bekeerd, als gij maar behoorlijk gebruik maakt van hetgeen het lot u, om zoo te zeggen, in den schoot heeft geworpen. Hij was de genade en de goedheid zelve...

— Juist daarom. Hij heeft mij zelfs de hand

gedrukt en gevraagd of ik zijne zuster wilde zijn...

— Wat?

— Ja, dat waren zijn eigen woorden. En hij noodigde mij in het Palatium en wat ik tot hem sprak, noemde hij de echo van zijn eigen gedachten.

— Maar dat is een heerlijke triomf, Christina! Dat is de verovering van Rome, het kruis van Jesus Christus geplant op de tinnen van het Capitool...

— Dat is het eind van onze schoone verwachtingen, fluisterde het meisje. Heer, ik moet u den laatsten twijfel ontnemen: ik wil den Keizer niet wederzien!

— Zijt gij krankzinnig, meisje?

— Goddank niet! In langen tijd is het in mijne ziel niet zoo helder en klaar geweest als nu. Ik zal oprecht en eerlijk zijn, heer, want ik ben u te veel dank schuldig. Gij moogt niet denken, dat Christina uit grilligheid of eigenzinnigheid het plan verstoorde dat gij zoo wel hadt overlegd. Ik... Ik...

Zij hield op. Een gloeiende blos verspreidde zich over haar gelaat, terwijl Nicodemus bleek en met open mond naar haar luisterde.

— Ik voel, vervolgde zij eindelijk, dat ik de taak, die gij mij hebt opgelegd, niet kan volbrengen, zonder mij zelve te verliezen. Gij allen beweert, dat er iets in mij is, waardoor ik meer kan uitwerken dan de presbyter met zijne bezielende woorden... Ik weet niet of gij u daarin vergist, maar dit weet ik wel, dat de Cesar mij met andere oogen heeft aangezien dan een dergenen, die ik voor het Christendom heb trachten te winnen...

— Welnu, en wat volgt daaruit?

— Alleen dit, dat hij... dat hij mij lief zou krijgen...

— Des te beter!

— Neen, niet des te beter; want ook ik zou hem lief krijgen... Ja, ik heb hem reeds lief, heer...

— Dat is vlug in zijn werk gegaan, zei de magere man met een grimmigen lach. Maar hoe het zij: wat beduidt die ongerijmde bekentenis? Bemin hem zooveel gij wilt, maar,

doe uw plicht als verkondigster van ons allerheiligst geloof!

— Daartoe ontbreekt mij de kracht.

— Lafhartige! barstte Nicodemus los. Heeft Christus niet gezegd: Gij zult het aardsche afleggen en het hemelsche aandoen? Beveelt hij ons niet ons vleesch te kastijden en de prikkeling der zinnen te weerstaan, wanneer zij ons willen afleiden van het pad van waarheid en deugd?

— Maar dat is juist wat ik doen wil! hernam Christina. Gaf ik aan mijn hartewensch gehoor, dan zou ik nog heden heengaan... hem na, aan zijn hart, dat zoo vol is van de edelste en verhevenste gevoelens, daartoe word ik gedrongen door mijn eer- en plichtvergeten wil. Daar ik echter in schande en smaak verzinken zou, indien ik aan dien drang gehoor gaf, zoo is mijn besluit genomen. Geen macht op aarde zal mij bewegen den man te naderen wiens nabijheid mij ten verderve zou voeren.

— En indien hijzelf het beveelt?

— Ik zou nog liever sterven dan zulk een bevel opvolgen. Veel heeft de keizer in zijne macht, maar hij kan mij niet beletten den dood te zoeken, indien ik zelve den moed daartoe heb.

Als verstijfd bleef Nicodemus een oogenblik zitten. Toen strekte hij zijne krampachtig sidderende handen uit en zei snikkend:

— Christina, in naam van den Heiland, die voor ons allen geleden heeft, doe mij dat niet aan! Verstoort niet moedwillig het schoonste plan, dat na zijn heengaan ooit is opgevat! Vernietig niet zoo de toekomst van het Christendom, het heerlijke, heilige werk der verlossing!

— Door zonde kan de wereld niet verlost worden.

— Christina! Bij de ziel uwer moeder, die in het zaligmakend geloof aan Gods genade gestorven is...

— Bij de ziel mijner moeder! riep het jonge meisje diep bewogen. Die heilige moest gij nog noemen, om mijn besluit onherroepelijk te maken!

— Gij wilt dus niet, Christina? Hoe ik u ook smee, met tranen smee?...

— Neen, en duizendmaal neen!

Nicodemus gelaatstrekken trilden krampachtig. Een vreeselijke verwensching scheen op zijne lippen te zweven, een wilde, verbitterende kreet der verdoemenis... De knokige vingers strekten zich uit als giereklauwen, zijne borst hijgde, in de roodbelopen oogen vlamde eene uitdrukking van demonischen haat.

Maar hij beheerschte zich. Nog altijd sidderend schonk hij wijn in de naastbijzijnde schaal en verzwolg den drank als iemand, die van dorst versmacht.

— Gij wilt niet, sprak hij met doffe stem. Maar de Cesar wil en Nicodemus wil, en het zal moeten blijken of stuivend kiezelzand den bergwand kan tegenhouden, wanneer hij in het dal nederstort. Gij kent mij! Ga nu slapen, dwaas kind! Met den nieuwen dag keert misschien ook uw verdwaald verstand terug.

Hij verliet het triclinium. Het geluid zijner voetstappen weergalmde door den zuilengang. De deurengels knarsten. Toen werd alles stil.

Halfverbijsterd zat Christina daar alleen in de met wijngeur vervulde eetzaal. De dreigende woorden van haar meester klonken haar nog met akelige duidelijkheid in de ooren. Ja zeker, zij kende hem: goedhartig en rechtvaardig, maar volkomen in staat om geweld te gebruiken, wanneer een plan, dat hij voor goed en doelmatig hield, opzettelijk werd tegengewerkt.

Zij peinsde en peinsde; hoe langer hoe drukkender werd het gevoel van naderend onheil, dat haar de borst bekleemde.

Eensklaps was het haar alsof zij achter in het schemerdonkere vertrek eene waarschuwendende stem hoorde fluisteren:

— Weg, weg, anders zijt gij verloren!

Een vreeselijke angst be kroop haar. De Keizer wil... Nicodemus wil... Maar zij wilde niet, zoo waar als Maria's zoon geboden had: «Wandel onstraffelijk!» Zij wilde niet, en daarom moest zij vluchten... Zodoende alleen zou zij aan de vijandige overmacht, aan den strijd tegen hare eigene zwakheid, aan den toorn van Nicodemus kunnen ontkomen.

Zij sloeg de handen voor de oogen en bleef in angstig gepeins verzonken.

Haar hoofd werd zwaar, zonk zachtjes voorover en Christina viel in een zachte sluimering.

Een vreeselijk visioen vertoonde zich voor haar geest.

Zij zag voor zich een onstuimige zee, woest holden de baren en te midden van den onstuimigen vloed bevond zij zich.

Doodsangst had haar aangegrepen, de woeste zee sleepte haar mee, zij wilde schreeuwen doch geen enkel geluid kwam haar over de lippen. Niemand was in de nabijheid, zwarte vogels sloegen haar 't gelaat, wilde winden huilden om haar heen.

Zij sloeg de armen in de hoogte doch greep in het ijle, niets hielp, de dood gluurde haar uit duizenden oogen tegen; zij was reddeloos verloren.

En toen zag zij te midden der jagende golven het bleeke gelaat van den jongen Imperator. Uit zijn blik sprak eindelooze droefheid.

Zij stak de handen naar hem uit, toch ook hij kon haar niet redden.

Ten einde raad, vol vertwijfeling riep zij den dierbaren naam van haar goddelijken meester uit: Jesus! Jesus! red mij!

Zie! De wolken scheurden open, uit den hemel daalde een helder licht, en op dit licht rees glansrijk een blonde engel met een reusachtig kruis.

Het kruis was zoo groot alsof het gansch de wereld overschaduwde, zou het zonk tot op den bodem der zee, bleef pal staan, zoodat de golven aan zijn voet braken en de zee plotseling kalm werd.

Christina omvatte den voet, de engel nam haar bij de hand en fluisterde haar toe:

— De godmensch stierf op dit hout tot uitboeting der zonden van de arme menschheid. Waak en bid, Christina, door dit teeken zult gij steeds overwinnen.

Het meisje schrikte wakker en keek vol ontzetting om zich.

De beteekenis van dien droom wenkte haar om steeds op het pad der deugd te blijven.

Behoedzaam als eene misdadigster, sloop zij

naar haar kamertje. Zij beefde over al hare leden. Haastig, als hing haar zieleheil af van iedere verzuimde minuut, pakte zij het noodzakelijkste bijeen.

Een gouden keten, de eenige herinnering van vroegere dagen, hing zij als een talisman om den hals. Vervolgens sloeg zij een warmer overkleed om blies de lamp uit en snelde naar het posticum.

Den anderen morgen lieten de huisgenooten tevergeefs hun angstig « Christina » door het peristylum weergalmen. Hare legerstede was ongebruikt. Op een strookje perkament, met eene haarnaald tegen de deur geplakt, stond niets dan deze woorden: « Het ga u allen wel » Verder was er niet het minste spoor te ontdekken van de plaats, waarheen zij gevlucht was.

Nicodemus, door twijfel en gewetenswroeging geplaagd, zweeg over hetgeen den vorigen avond gebeurd was. De nietsvermoedende familieleden zochten dan ook vruchteloos naar eene oorzaak voor haar onverwacht verdwijnen, en het gemis der lieve huisgenooten werd als eene ramp door het geheele gezin betreurd.

Zij was zoo lief, zoo beminnelijk geweest in hare onschuldige vroolijkheid; het huis zou als uitgestorven zijn zonder de bekoorlijke verschijning met haar goudblond haar en frissche rozen wangen.

Nicodemus sprak zijne bitter schreiende gemalin moed in en mompelde zoo iets van « meisjesgrillen, overdreven opvattingen, wel weer verstandig worden », en wat dies meer zij. Daarop begaf hij zich naar de prefectuur om van het voorgevallene kennis te geven.

Pharax, de oppersoldaat, die nu ruim acht

dagen geleden den veroordeelden Paul had moeten wegleiden, deed toevallig dienst in hetzelfde lokaal, waar Nicodemus zijne aangifte moest doen.

De beide mannen herkenden elkander.

Toen Pharax hoorde wat er aan de hand was, ontstak hij in vurigen ijver. Hij bracht Nicodemus rechtstreeks naar den prefect, maakte melding van de gunst, die Claudius Nero in eigen persoon aan het jonge meisje bewezen had, en verklaarde met nadruk, dat het den Cesar zeker hoogst onaangenaam zou wezen, indien der jeugdige vluchteling eenig onheil overkwam.

De stadsprefect reikte Nicodemus de hand.

— Wij zullen de kleine wel vinden. Maar eigenlijk zou ik mijn beste paard wel durven verwedden: nog eer wij ons gereed maken om haar te gaan opzoeken zal zij vrijwillig teruggekeerd zijn.

Zij keerde niet vrijwillig terug en evenmin mochten de cohorten van den stadsprefect er in slagen haar te vinden.

Veertien dagen lang had men eindelijk zelfs met behulp van de slavenjagers van beroep, naar haar gezocht. Alles tevergeefs!

Ook Nero, die in stilte van verlangen verterd, schijnbaar uit genadige goedgunstigheid jegens den voortreffelijken Nicodemus, eene aanzienlijke belooning voor het terugbrengen der vluchteling uitgelooft, en aan zijne Pretorianen gelast had der stadscohorten behulpzaam te zijn, moest zich ten slotte met de gedachte vertrouwd maken, dat Christina, de liefelijke, aanminnige, spoorloos verdwenen was.

HOOFDSTUK XIV

DE SMART VAN NERO

Het was winter geworden en weder lente. April met zijne heldere luchten vervulde de aarde met blijden levenslust. Met zijn rijken schat van bloemen en bloesems had hij de

aanzienlijke wijken van Rome als in een tuin herschapen.

De volkspoeëten bedachten nieuwe liederen; de jongelingen tooiden hunne uitverkore-

nen met roode rozen, de meisjes droomden van liefde en geluk.

De jonge Imperator was in huwelijk verbonden met Octavia, dochter van Claudius.

Ernstig en somber, in sterke tegenstelling met de vele gelukkigen, die hij beheerschte, liep Claudius Nero op een middag door den zuilenhof heen en weer.

Aan zijne linkerhand ging Seneca, zijn raadgever en leermeester.

Beiden hadden reeds tien minuten en langer het drukkende stilzwijgen bewaard. Telkens wanneer zij aan het einde van het marmer bevoorde wandelpad omkeerden, sloeg de staatsminister even de oogen op, om op het strak en ernstig gelaat van den Imperator te lezen.

Wat was de jonge vorst verbazend verandert sedert hij in gezelschap van Tigellinus de tent van den Egyptischen toovenaar was binnentreden!

Zijn bleek gelaat droeg de sporen van den strijd, dien geen menschelijk oog had aanschouwd, van de altoosduurende, innerlijke rusteloosheid, die wil doorgronden, werken, handelen en toch niet tot daden komt.

Ach, daden komen slechts voort uit het vertrouwen, uit het geloof aan hare noodzakelijkheid, uit de fiere mannelijke overtuiging. Misschien was het wel zielsverdriet, dat hem bellette de vleugels uit te slaan.

Hij, voor wien vroeger de kunst de bloeme des levens was geweest, weerde haar van zich af als eene vijandin.

Zijne lievelingsboekrollen lagen ongeopend in de ivoren kasjes der bibliotheek; hij beproefde zijne krachten niet langer aan epos of lierdicht; de kithara treurde tusschen de lauwerkransen, hem door oprechte en onoprechte bewonderaars van zijn talent geschonken; geen lied kwam hem over de vroeger zoo zanglustige lippen.

Sedert Christina verdwenen was, had hij zich geheel aan de filosofie gewijd, aan de ernstige overweging van hetgeen Nicodemus, zoo wel als Seneca hem als het eerste vereischte van een waarlijk groot vorstenkarakter voorhielden.

Veel was in deze richting reeds tot stand gekomen.

De herinnering aan Christina scheen den aarzelende als een waarschuwende genius overal te vergezellen. Zij zelve deelde de geloofsovertuiging der Nazareners zoo van ganscher harte: zou Nero dan twijfelen?

En toch, hij twijfelde. Minder misschien aan de heilzaamheid eener zoo diep ingrijpende omkeering van al het bestaande, dan aan de mogelijkheid om deze keering tot stand te brengen.

Ja, had Christina tot zijn gemoed gesproken, de levende Christina, met hare lieve, betooverende stem, dan zouden al zijne bezwaren verdwenen zijn als sneeuw voor de zon. De herinnering alleen vermocht dit niet. Wel vervulde deze hem met het heilig gevoel van vereering, waarmee wij onze dooden gedenken, maar dit gevoel gepaard met eene altijd knagende smart, die verlamdend op zijne geeskracht werkte.

Onbegrijpelijk raadsel!

Welke booze duivel had hem zijne levenssterre ontroofd? En hoe en waarom? Hij vond geen antwoord op deze vragen en Nicodemus, die ten minste de aanleiding tot hare vlucht kon gissen, achtte het raadzaam te zwijgen.

De voetstappen van den Imperator en zijn minister galmden droefgeestig door het verlaten peristylum. Geen slaaf liet zich hier zien, geen soldaat van de lijfwacht. Zij scheenen instinctmatig te voelen, dat het bij een dreigend onweder geraden is een veilige schuilplaats te zoeken...

— Gij schijnt bijzonder ontstemd te zijn, heer, begon Seneca eindelijk, toen Nero hoe langer hoe somberder voor zich uitstaarde.

— Dat kan wel zijn, gaf de Keizer ten antwoord.

— Volg dan den raad van iemand, die zoo veel meer ondervinding heeft dan gij, die u liefheeft, wiens eer en trots gij zijt!

Nero zuchtte. De vermoeide, droefgeestige uitdrukking van zijn jeugdig gelaat vormde eene scherpe tegenstelling met de kalme opgeruimdheid, de vroolijkheid zelfs die uit het

gerimpeld gelaat van den krachtigen grijsaard sprak.

— Wilt gij uwe neerslachtigheid overwinnen, vervolgde Seneca, dan moet gij uwe gedachten dwingen zich bezig te houden met belangen, hemelsbreed verschillend van hetgeen u kwelt.

— Dat is gemakkelijk gezegd, gaf de Keizer ten antwoord. Als iemand op het rad ligt, zal geene philosophie ter wereld hem kunnen dwingen over iets anders te denken dan over zijne pijn.

— Ge moet u bezig houden met hoogere zaken, het roer van den staat in handen nemen.

— Heb ik mij zwak getoond in dat opzicht ?

— Gij hebt uw plicht gedaan voor zoover u dat mogelijk was. In weerwil daarvan gaan er stemmen op, die beweren, dat voor het algemeene welzijn beter en den Romeinschen Imperator waardiger zou zijn, indien hij de Keizerin-moeder wat minder stem gaf in de staatsaangelegenheden.

— En dat zegt Seneca, die met Agrippina te zamen Claudius Nero heeft opgevoed ?

— Vergeef mij dat ik zoo vermetel ben, maar ik kan niet anders ! Ik vrees, dat er een tijd zal komen waarin Agrippina ons gaat dwarsboomen. Zij is in den volsten zin van het woord de verpersoonlijking van de onwijsgeerige levensopvatting, die wij bestrijden. Waar wij gelijkheid en gerechtigheid willen, maakt zij de kloof tusschen rijken en armen, aanzienlijken en geringen, vrijen en slaven tot een onoverkomelijken afgrond, zonder iets van de Nazareensche leer te weten, is zij hare verbitterdste vijandin...

De Keizer bleef stilstaan.

— Seneca, sprak hij, met iets angstigs in zijne stem, gelooft gij werkelijk, dat onze tijd rijp zou wezen voor de reuzenplannen van Nicodemus ?

— Rijp ! Wordt dan de groote massa van alledaagsche menschen ooit rijp voor eene omkeering, die een tijdperk vormt in de geschiedenis ? Sla geen acht op de zelfzucht der senatoren, die niets willen weten van hunne menschelijke gemeenschap met de slaven en de

kleine burgerij. Giet hun de bittere artsenij met geweld tusschen de tanden, al brullen zij ook als een gekwetste leeuw.

— Ja, ja, dat zou op zich zelf genomen een triomf zijn, sprak de Keizer peinzend. Ik haat die senatoren.

— Met eenige uitzonderingen. Flavius Scervinus bijvoorbeeld.

— En Thræsea Paetus... vulde de Keizer aan. Dat zijn echte mannen en denkers, die ik bijna even hoog vereer als u, mijn geliefde Seneca...

— Vereer mij niet, maar heb mij lief ! sprak de grijsaard. Een glans van blijdschap vloog als een bliksemstraal over zijn ernstig gelaat.

Nero drukte hem zwijgend de hand.

— Die enkelen, ging Seneca voort, zullen ons in den strijd ter zijde staan, en hun invloed weegt zwaarder dan die van al hunne domme, onwetende gelijken, bij elkander genomen.

Nero behield een oogenblik het stilzwijgen en sprak toen:

— Indien ik maar gelukkig was..., gelukkig !... Bij dag en bij nacht vervolgt mij hetzelfde verlangen, dezelfde vurige, ongestilde dorst naar geluk !...

— Het geluk bestaat in het nauwgezet nkomen der zedenwet, hernam de minister op ietwat hoogdravenden toon.

— Dat doe ik immers, maar toch dringt het geluk niet door de nevelen.

— Maar wat ter wereld ontbreekt u dan ? U, den Cesar, den filosoof, den echtgenoot der schoone Octavia, die u bemint, die voor u zou willen sterven, al voelt zij zich geroepen u in zekeren zin tegen te werken.

— Ware het niets anders dan dat ! Tegenwerking, tegenstand ! Denkt gij, dat ik zoo onverdraagzaam ben ? Als keizerin, als mijne vrouw, heeft zij het recht hare meening uit te spreken. Wel moet ik u zeggen, dat het mij soms is alsof mij koud water over den rug loopt, wanneer ik des avonds nog waarschuwingen moet hooren en vermaningen om mij toch te wachten voor Jupiter's toorn... Maar al ware het anders, al stond zij aan de zijde der vrijheid, dan zou ik toch niet voldaan zijn. Ik weet zelf niet wat mij drijft. Soms heb ik

— De Keizerin-moeder, klonk het door de rijen des volks...

Algemeene verbazing.

— Wat ? Ook hier durft Agrippina zich den voorrang aanmatigen ?

— 't Is ongelooflijk !

— Dat kon er nog door zoolang den Keizer ongehuwd was...

— Het is beleedigend voor de doorluchtige Octavia !

Deze en dergelijke gezegden werden vernomen bij het verschijnen van de prachtige draagkoets, die door de alomgekende Sigambren met statigen veerkrachtigen tred werd voortgedragen.

Naast de vorstin zat in de sierlijke kussens geleund, hare hofdame, de Hispaansche Acerronia.

Nauwelijks twintig jaar oud, scheen dit eigenaardige wezen de ervaring eener matrone met de schuldelooze vroolijkheid van een kind te paren.

In haar verkeer met Agrippina ging zij van den toon eener vertrouwde vriendin, eensklaps tot dien eener nederige slavin over, en onder tusschen had men het gevoel, dat het haar noch met de vriendin, noch met de slavin ernst was. Het schoone wat zij bezat was haar golvend, vuurrood haar, hare lelieblanke gelaatskleur en hare prachtige tanden, die, wanneer zij lachte, haar gezicht op den kop eener fraaie tijgerkat deden gelijken. Hoe het zij, de Keizerin-moeder was zeer op haar gezelschap gesteld: de Hispaansche Acerronia was misschien de eenige, die er zich op beroemen kon, nog nooit een ongenadig woord van hare gebiedster te hebben vernomen.

Terwijl Agrippina daar zoo nederlag en het met parelen versierde hoofd met de hand ondersteunde, zag zij er indrukwekkender, gebiedender en zelfgenoegzamer uit dan ooit.

Onmiddellijk achter den draagstoel der Keizerin-moeder ging haar bijzondere geheim-schrijver, tevens beheerder van hare financiën, Pallas, door een groot aantal slaven omringd.

Om den hals droeg hij een kostbaren keten,

het laatste geschenk zijner machtige gebiedster.

Agrippina bewees hem ruimschoots hare gunst. Zij schonk hem landgoederen, villa's, paleizen, slaven, kostbaarheden, en de keten, die thans om zijn hals schitterde, was misschien de meest kiesche en vleierende hulde die hij ooit had ontvangen, want iedere schakel van het kunstwerk droeg de beeltenis der keizerlijke geefster.

Agrippina poogde haar getrouwen Pallas met de hofdame Acerronia in het huwelijk te doen treden, doch zulks mislukte, meer nog tengevolge van zijn kalmen tegenzin, dan van het hartstochtelijk verzet van de roodharige tijgerkat, die, als dochter van een Cordulaanschen ridder, met minachting op den vrijgelatene nederzag en onbeschaamd genoeg was, hem in Agrippina's tegenwoordigheid, de onbeleefdste antwoorden te geven.

Op het schitterende geleide van de Keizerin-moeder volgde de vergulde lectia van den Imperator en zijne gemalin Octavia.

Ook bij deze draagkoets sloten zich dertig fakkeldragers aan, benevens eene halve afdeling van de lijfwacht, aangevoerd door den beminnelijken Sephonius Tigellinus.

Op zijn prachtige Cappadocischen hengst gezeten, reed de schitterende ruiter dicht aan de zijde zijner jeugdige gebiedster. Het paard was tusschen dien menschendrom eenigszins onrustig geworden, hetgeen Tigellinus niet alleen de gewenschte gelegenheid gaf om zich een bekwaam ruiter te toonen en met zijn edelros te pronken, maar om van onder zijne donkere wimpers van tijd tot tijd een blik te werpen op Octavia, die zacht blozend het hoofd boog, als zij dankte voor de luide jubelkreten, waarmee het volk haar begroette.

De jonge Keizerin was een verschijning, wel geschikt om indruk te maken op den licht ontvlamden Tigellinus. Vroeger opgeruimd en levenslustig van aard, had zij nu iets ernstigs en afgemetens, dat weinig bij haar lief en zacht gezichtje paste. Over de lange, bruine wimpers, die zij doorgaans nedergeslagen hield, lag een waas van stille droefheid. Zwij-

gend zat zij naast haar jeugdigen echtgenoot, wiens marmerbleek gelaat hare eigene stemming op zonderlinge wijze scheen te weer spiegelen.

Deze plechtige kalmte der jongehuwden en de eigenaardige atmosfeer van innerlijke vreemding die hen omgaf, moest op ieder, die iets meer zag dan de oppervlakte, een pijnlijken indruk maken.

Blijkbaar had het lot hier twee menschen aan elkander verbonden, die beiden, met edelen aanleg begaafd, toch in hun denken en gevoelen bijna geen enkel punt van aanraking hadden. Nero, de fantaschtisch-hartstochtelijke natuur, wier geweldig opbruisen altijd op kunstmatige wijze was beteugeld, Nero, de afvallige, Nero de man der innerlijke stormen en worstelingen, hoe weinig paste die bij de kalme, innig overtuigde, vrome Octavia, die vrede vond bij het aloude geloof der vaderen, die iedere opwelling van twijfel bij haar echtgenoot beantwoordde met een zucht, met een medelijdend of hoopvol glimlachje?

Wanneer Claudius Nero eens na veel strijd een moeilijk besluit had genomen, wanneer hij grootmoedig gehandeld of eene overwinning op zichzelf behaald had, dan vond Octavia, dat dit eenvoudig van zelf sprak.

Hoe kon men aarzelen terwijl de dingen zoo helder, zoo ontwijfelbaar zeker waren?

Een edel mensch zou hier in het donker den weg kunnen vinden...

Bij deze en dergelijke redeneeringen zijner gemalin, voelde Nero zich geslingerd door de tegenstrijdige gewaarwordingen: toorn, bewondering, schaamte, maar bovenal een zekerlijk verzet, dat tusschenbeide met eene opwelling van haat gelijk stond...

Het geheele zieleleven van deze Octavia was volgens vaste beginselen geregeld, koel en kalm, alles volgens de behoorlijke maat, terwijl in des Imperator's gemoed eene wereld van bedwongen hartstocht kookte, die naar bevrijding smachtte.

— Heil den Keizer! klonk het andermaal door de juichende menigte. Heil der Keizerin! Heil onze geliefde Octavia!

Diep ademhalend, sloeg Nero een blik op zijne gezellin.

Hij beproefde te glimlachen... Eene seconde lang zag zij hem aan, om den peinzensmoeden blik weder neer te slaan.

Inderdaad, zij scheen afschrikkend koel te wezen.

— En zoo is zij van den beginne af geweest, dacht de Keizer.

Zoo had Nero reeds terstond het geloof aan hare liefde verloren. Hij meende, dat zij op zijn best eenige zusterlijke genegenheid voor hem koesterde. Hij was niet genoeg huichelaar, om haar op den duur te kunnen verbergen, wat hij nog minder gevoelde. De breuk was niet meer te herstellen. Alleen voor de buitenwereld wisten zij den schijn te bewaren.

Achter het gevolg van het keizerlijke paar liep de aanzienlijkste en meest vertrouwde slaaf van den Imperator, de zes en dertigjarige Paulo.

De lezer zal zich wellicht den door Claudius vrijgelaten slaaf herinneren.

Paulo bleef in dienst des ouden keizers en bleef hem dankbaar tot het laatste oogenblik bijstaan.

Nu Nero den scepter zwaaide, bleef hij in zijn dienst en dat Paulo met geheel zijn hart aan den keizer verknocht was, wist te Rome iedereen.

Paulo werd als vrijgelatene aan het hoofd van den keizerlijken slavendienst gesteld in hoedanigheid van opperslaaf.

Naast Paulo liepen vijf of zes andere bedienden, die met parelen versierde kistjes van citrus-hout droegen, waarin allerlei kostbaarheden lagen, geschenken van den Keizer voor de gemalin en de dochters van Flavius Scevinus.

De draagstoel van Seneca sloot den optocht. Talrijke hofbeambten en Pretorianen omringden hem. Op de kussens zat, behalve den minister, de overste der lijfwacht, Afrianus Barbus.

Het volk begroette de algemeen geachte mannen met luide jubelkreten.

medelijden met haar; dan vind ik het zoo slecht van mijzelfen, dat ik niet dankbaar kan zijn voor hare onuitsprekelijke goedheid; en toch ik kan niets anders, ik voel mij niet gelukkig.

— Gij bemint haar niet, zei de minister op bedrukten toon.

Nero zuchtte.

— Beminnen, liefde! De liefde sleept een mensch mede als een wervelwind... Men is verbijsterd, betooverd; men zou kunnen sterfen van smachtend verlangen en toch is het alsof er vuur door de aderen stroomt!... Het hart is tot berstens toe vol van die ééne gedachte, zij, zij alleen! Om haar zou men alles, alles geven, zelfs de troon, zelfs de wereldhervormende wijsheid!

Hoe langer hoe levendiger, hartstochtelijker, woester had de Cesar gesproken. Hij drukte de beide handen tegen de borst, alsof hij daarbinnen een hevigen storm te bedwingen had.

— Hebt gij ze zoo liefgehad? fluisterde de minister, wien eensklaps een licht scheen op te gaan.

— Ja! Eenmaal moet ik het uitspreken! Ik heb zoo bemind! Een bekoorlijk, hemelsch wezen. Christina, de vrijgelatene van Nicodemus! Wee mij! Mijn geluk is vernietigd, nog eer ik het had genoten! De liefelijke, aanbeden Christina, ik zweer het u bij het graf van mijn onvergetelijken vader, zou Keizerin zijn geworden, indien het domme, blinde noodlot ons niet van elkander had gerukt!

— Hoe? Eene vrijgelatene op den vorstenzetel in het Palatium?

— Gij weerspreekt het allereerste grondbeginsel van uwe filosofie, wanneer gij dat met zooveel verbazing vraagt, sprak de Keizer. Ik herhaal het: ik zou de bepalingen van Keizer Claudius gelaten hebben voor hetgeen zij waren; Octavia zou niet van verdriet sterfen en Christina, de eenige, onvergetelijke, ware mijne vrouw geworden. Klap dan toch in de handen, Seneca! De Nazarensche op den troon, dat zou het beste middel zijn om uw ideaal van maatschappelijke hervorming tot werkelijkheid te maken!

— Inderdaad, stamelde Seneca. Maar ik vrees...

— Helaas, helaas, gij behoeft niets te vrezen, viel de Cesar hem in de rede. Rome's Keizerin heet Octavia. Christina is verdwenen, voorbijgegaan als een luchtsteen en Nero heeft gelukkig geleerd zijn gevoel te beheerschen. Laat ons nu een eind maken aan deze wandeling. Heden wil ik den ernst des levens vergeten. Wanneer Flavinus den Keizer ter feest noodigt, heeft hij het recht een opgeruimden gast te verwachten.

— Zooals gij wilt! Ik zal mij terstond gaan kleeden.

Anderhalf uur later heerschte bij den ingang van het keizerlijk paleis een groot gedrang. De soldaten van de lijfwacht, die hier, met hunne speren gewapend, op post stonden, hadden moeite om onder de nieuwsgierige menigte de orde te handhaven. De trappen, de voetstukken der kolommen van den naburigen tempel waren dicht met menschen bezet; half volwassen jongens waren op de vergulde standbeelden geklommen; ja, zelfs tusschen de hooge zuilen van het Palatijnsche voorportaal zag men kijkgrage gezichten.

— Daar komen zij aan, riep eene jubelende jongensstem.

Nu ging er een gemompel door de dicht opeengepakte menigte, evenals vóór den aanvang van eene met verlangen verwachte tooneelvertooning.

Voor de eerste maal na zijne verbintenis met de jeugdige Octavia, zou de Keizer in feestelijken optocht door de stad der zeven heuvelen trekken; de senator Flavius gaf ter eere van het doorluchtige paar een schitterend festijn.

Twee militair-tribunen in zilveren harnassen, reden langzaam voorop. Daarop volgde eene afdeeling Pretoriaansche soldaten, met vuurroode vederbosschen op de blinkende helmen; daarna dertig slaven in met goud geborduurde kleederen, ieder met twee onaangestoken fakkels in de hand. De speren der soldaten waren evenals de fakkels met rozen omwonden.

KEIZER NERO

OF DE

eerste martelaren van het Christendom

BEWERKT DOOR

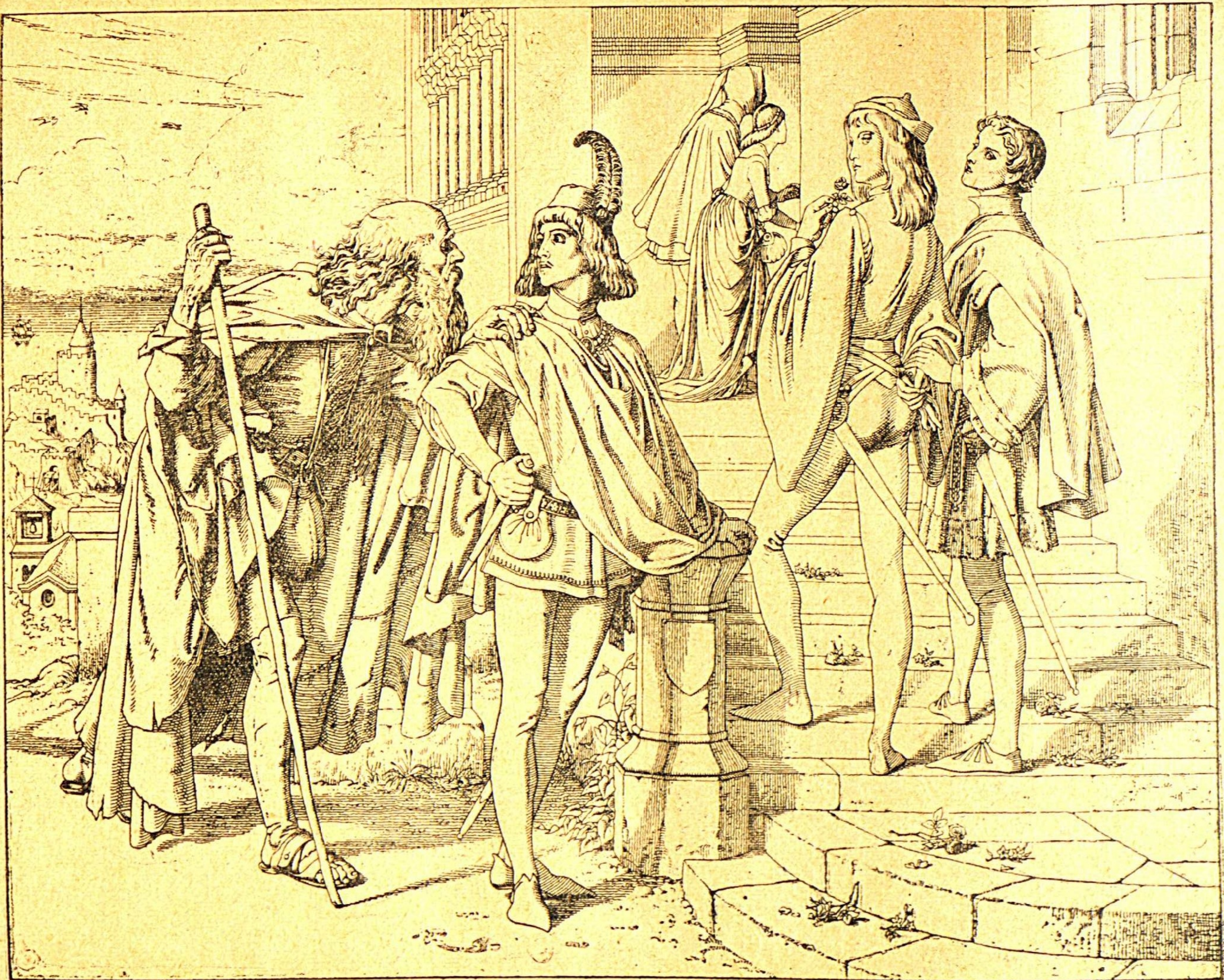
LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ

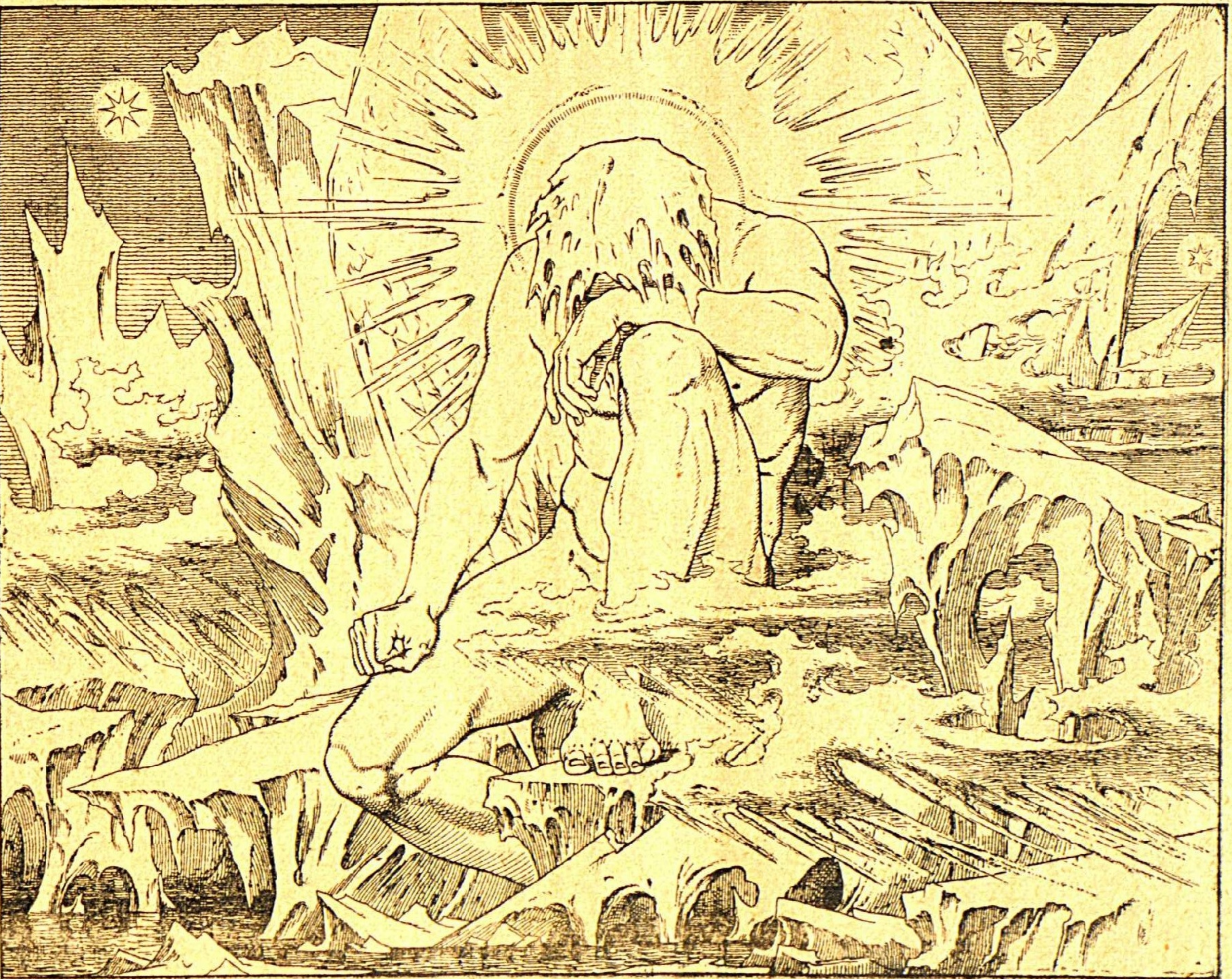
St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.

— Wat voor 'n gekkenhuis is dat hier? mompelde hij. Hebt ge ooit zoo
een zonderlinge boel gezien!... Ho! Ho! Ho!... Wat is dat?
Hij richtte zich in zijn volle lengte op.

Sephonus, de Hoogepriester, was moeten vluchten. Hij was van koninklijke afkomst, en zijn zoon was de rechtmatige erfgenaam van den Egyptischen troon.

Hij liet het moede hoofd op de knie zakken, verpletterd onder den last die hem drukte en zijn adem beneep (bl. 112).

Om deze aan de wraakzucht der Romeinen te onttrekken vluchtte hij met hem en dreef de stoutmoedigheid zoover zich te gaan vestigen op het keizerlijk grondgebied te Bajea.

INHOUDSTAFEL.

Hoofdstuk.	bladz.
I Het plan van Agrippina	1
II De oude bedelaar	14
III Het drama op den berg	27
IV De tijgerin	49
V Het offer	65
VI Op zee	77
VII In het hol van moeder Barbilla	94
VIII De jonge priester	104
IX In doodsgevaar	120
X Aan het Romeinsche hof	133
XI De jonge Imperator	145
XII De ontmoeting	160
XIII De verdwijning van Christina	172
XIV De smart van Nero	183
XV Strijd tusschen liefde en plicht	199
XVI De driekantig geslepen dolk	219
XVII De brandbrief	228
XVIII Nero bij zijne moeder	245
XIX De schaking	256
XX De hartstocht van Pallas	263
XXI De ontvoering	270
XXII Moeder en Zoon	277
XXIII De keerzijde in het gemoed van den Imperator	296